

Factsheet werken in N2000-gebied de Waddenzee

Behoud rustplaatsen en voortplantingshabitat (zowel buiten- als binnendijks)

Embryonale duinen;
foto Elise Koolmees, uit Natura
2000-beheerplan Waddenzee.

Met verschillende beschermde habitattypen en soorten in de Waddenzee gaat het goed. Maar er zijn ook knelpunten waaraan gewerkt moet worden. Om bij te dragen aan het oplossen van deze knelpunten kunnen in het kader van dijkverbeteringen koppelpojecten worden ontwikkeld en uitgevoerd. Deze factsheet vormt een basis voor projectteams om met specialisten en stakeholders in gesprek te gaan om de mogelijkheden voor natuurverbetering en maatregelen in hun projectgebied te verkennen. Op die manier wordt het mogelijk om aan dijken te werken in N2000 gebied De Waddenzee en tegelijkertijd verbeteringen aan te brengen in dit waardevolle ecosysteem.

Kernprocessen d, e en Kernopgave 1.13

Kernprocessen: Populatiedynamiek & Connectiviteit

Kernopgave: Behoud ongestoorde rustplaatsen en optimaal voortplantingshabitat (waaronder embryonale duinen H2110)

N2000 instandhoudingsdoelen die hiermee verband houden

Voor broedvogels en zeehonden:

- A137 Bontbekplevier
- A138 Strandplevier
- A132 Kluut
- A191 Grote stern
- A195 Dwergstern
- A193 Visdief
- H1364 Grijze zeehond

Knelpunten & staat van instandhouding

Met een groot aantal broedvogels in de Nederlandse Waddenzee gaat het slecht. De oorzaken voor dit probleem moeten gezocht worden in het Waddengebied zelf. Broedvogels hebben onder meer last van de hogere waterstand, de mindere kwaliteit van broedgebieden en de toename van het aantal roofdieren. Maar ook verstoring door recreatie is voor de vogels een probleem.

De landelijke staat van instandhouding van:

- Bontbekplevier, Kluut en Visdief is als **matig ongunstig** beoordeeld.
- Strandplevier, Grote stern en Dwergstern is als **zeer ongunstig** beoordeeld.
- Gewone en Grijze zeehond is als **matig** beoordeeld.

Oplossingsrichtingen

- Predatievrije broedgebieden inrichten.
- Geschikt broedgebied aanleggen met minimale overstromingskans.
- Inrichten van meer rust- en foerageergebieden.
- Verruiging tegengaan, optimale broedhabitatcondities creëren.

Koppelkansen dijkversterking (praktijk)

- Instellen rustgebieden
- Predatievrije broedlocaties
- Overstromingsrisico verminderen met behoud van geschikt broedhabitat, (bijvoorbeeld gebied hoger aanleggen, met regelmatig onderhoud zodat het niet verruigt).

+ Positieve effecten oplossingsrichtingen

- Positief effect op meerdere soorten broedvogels, Effect op populatiedynamica en connectiviteit.

- Negatieve effecten oplossingsrichtingen

- Instellen rustgebieden, aanleg broedgebieden zijn niet op alle locaties mogelijk (e.g. geen ruimte / geen ambitie). Kan mogelijk leiden tot verlies van habitattypes als er broedgebieden worden aangelegd.

Referenties

• Koffijberg K., Frikke J., Häfelerlein B., Laursen K., Reichert C. & Soldaat L. (2017) *Breeding birds*. In: *Wadden Sea Quality Status Report 2017*. Eds.: Klopper S. et al., Common Wadden Sea Secretariat, Wilhelmshaven, Germany. Last updated 21.12.2017. qsr.waddensea-worldheritage.org/reports/breeding-birds.